

اشتباه مرگبار کابل در خصوص طالبان

کارشناس مسائل بین الملل آزادی پنج هزار زندانی طالبان از سوی دولت افغانستان را اشتباهی مرگبار ارزیابی کرد و گفت: پا گرفتن مجدد طالبان در مقطع تاریخی کنونی می‌تواند به منزله فروپاشی افغانستان باشد و حتی زمینه را برای فروپاشی ژئوپلیتیکی این کشور فراهم کند.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، کیومرث یزدان پناه در گفت و گویی درباره تحولات اخیر افغانستان گفت: برای فهم بحران کنونی افغانستان و جهش ناگهانی طالبان در عرصه جغرافیایی این کشور که در کمتر از ۴۰ روز توانستند بخش قابل توجهی از ولایات افغانستان را تصرف کنند، کافی است مروری به ریشه‌های شکل‌گیری این پدیده افراطی و رادیکال در نقشه سیاسی منطقه داشته باشیم.

کارشناس مسائل بین‌الملل عنوان کرد: طالبان بعد از شکست سنگین از آمریکا در سال ۲۰۰۱ و در شرایطی که تصور می‌شد از بین رفته، نشان داد که نه تنها از بین نرفته است بلکه بعد از گذشت ۲۰ سال به شکل دیگری در نقشه سیاسی افغانستان ظهور و بروز پیدا کرد.

یزدان پناه در ادامه نادیده انگاشتن فلسفه وجودی طالبان توسط خود افغانستانی‌ها و نیروهای اثرگذار منطقه‌ای و فرماندهان و بحران حاکمیت ملی در افغانستان را ریشه‌های اصلی بحران افغانستان ارزیابی کرد و گفت: متأسفانه آنطور که انتظار می‌رفت یک دولت ملی مبتنی بر تمام سازه‌های انکارهای ژئوپلیتیک شکل بگیرد، در این کشور شکل نگرفت و استمرار این دولت‌های ضعیف سبب شد تا طالبان دوباره شکل بگیرد.

وی با اشاره به دلایل نفوذ گسترده طالبان اظهار کرد: ضعف شدید حکومت مرکزی باعث شد در ۲۰ سال اخیر مانع از این شد که الگوی حاکمیت قوی در افغانستان شکل بگیرد و از سوی دیگر غفلت آنها از جریان طالبان در ابعاد مختلف باعث شد تا طالبان دوباره خود را رفته رفته بازبانی کنند.

این استاد دانشگاه با اشاره به نوع رفتار و مواجهه آمریکا در افغانستان یادآور شد: آمریکایی‌ها یکباره صحنه افغانستان را ترک کردند و این مساله باعث شد طالبان در عملیات‌های نظامی بخش قابل توجهی از افغانستان را اشغال کنند. طالبان اساساً گفت و گو و مذاکره را مد نظر ندارد و فقط با ابزار زور اهداف خود را پیگیری می‌کند.

این کارشناس مسائل بین‌الملل اضافه کرد: این جریان رادیکال ماموران ریش بلند استعمار در منطقه هستند و این را باید مردم افغانستان، فعالان سیاسی، احزاب و کشورهای منطقه متوجه شوند تا در دام تزویر و رفتارهای ریاکارانه طالبان گیر نیفتند که می‌گویند ما اهل گفت و گو هستیم و می‌خواهیم در این کشور سهمی از قدرت داشته باشیم.

یزدان پناه خاطر نشان کرد: مرگ بارترین اشتباهی که دولت افغانستان در این مساله مرتکب شد این بود که فریب طالبان و آمریکا را خورد و پنج هزار زندانی طالبان را به یکباره آزاد کرد و الان تمام آنها نه تنها توبه نکردند بلکه همه سلاح بدست گرفتند و تبدیل به یک لشکر عظیم علیه حکومت و مردم افغانستان شدند. بنابراین هرگونه اشتباه و خطا در مشروعیت دادن به طالبان منجر به هزینه‌های هنگفت امنیتی و پایمال شدن خون هزاران انسان بی‌گناه در آن کشور است و حتی می‌تواند تبعات منطقه‌ای و بین‌المللی گسترده‌ای داشته باشد.

وی با بیان اینکه چیزی که به عنوان تجربه تلخ در سوریه و عراق در یک دهه اخیر داشتیم به شکل دیگری در افغانستان در حال تکرار است، ادامه داد: پا گرفتن مجدد طالبان در مقطع تاریخی کنونی می‌تواند به منزله فروپاشی افغانستان باشد و حتی زمینه را برای فروپاشی ژئوپلیتیکی این کشور فراهم کند.

کارشناس مسائل بین‌الملل تاکید کرد: اگر یک اراده ملی و جدی بوجود نیاید و دولت و ارتش افغانستان مورد حمایت جدی قرار نگیرند و آمریکایی‌ها بخواهند با همین روند در ساز خروج از افغانستان بدمند، امکان سقوط کابل وجود دارد و سقوط کابل به منزله سقوط کل افغانستان و بر باد رفتن ۲۰ سال زحمت مردمان این کشور که برای صلح و دموکراسی است.

وی افزود: اگر کابل سقوط کند، افغانستان دیگر قابل کنترل نخواهد بود و شاهد آوارگی صدها هزار نفر از مردم افغانستان خواهیم بود و تبعات آن کشورهای همسایه از جمله ایران را در بر خواهد گرفت.

یزدان پناه در ادامه با اشاره به قابلیت‌های ارتش افغانستان یادآور شد: یکی از معضلاتی که در ساختار ارتش افغانستان وجود دارد این است که گرایش باطنی برخی از نیروهای رسمی ارتش افغانستان به جریان طالبانیسم است. این مساله تحت عنوان مفهوم نفوذی خیلی به ارتش این کشور آسیب زده است. نکته دیگری که وجود دارد در ۲۰ سال اخیر آمریکایی‌ها نشان دادند که بجوبی ارتش افغانستان را پشتیبانی نکردند و آموزش‌های لازم و تجهیزات لازم را به آنها ندادند.

این استاد دانشگاه اضافه کرد: وجود این همه سلاح پیشرفته از نوع آمریکایی و غربی در دست طالبان بیانگر این واقعیت است که طالبان ماموران ریش بلند شبکه استعمار در افغانستان هستند. به هیچ وجه نمی‌توان گفت که اینها بدون چراغ سبز و پشتوانه پنهانی آمریکا اقدام می‌کنند و تحرکات آنها نشان می‌دهد که از پشتیبانی آمریکا برخوردار هستند.

کارشناس مسائل بین‌الملل با اشاره به رویکرد پاکستان در قبال مسائل افغانستان گفت: پاکستان چشم خود را بر واقعیات بسته و در یک روند سنتی غلط همچنان علاقمند است افغانستان دست طالبان باشد و این موضوع مورد انتقاد جدی مطبوعات و سیاستمداران افغانستان قرار گرفته است. وی اظهار کرد: تحرکات اخیر طالبان در عرصه جغرافیایی و سیاسی افغانستان نشان می‌دهد که اینها از تنوع تاکتیکی و عملیاتی برخوردار شده‌اند و براحتی توانستند بر بیش از ۸۰ درصد قلمرو این سرزمین تسلط پیدا کنند.

یزدان پناه تصریح کرد: غیر از کابل در باقی مناطق مقاومت خیلی جدی نیست و طالبان خیلی راحت قدرت خود را تثبیت کرد و تنها گره کور شهر کابل است. اگر همین رویه‌ای که الان وجود دارد، ادامه یابد، احتمال دارد تا ۱۵ روز آینده کابل سقوط کند و این امر دور از دسترس نیست.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه شرایط امروز افغانستان دیگر صرفاً در گرو مذاکره و گفت و گو نیست، اظهار کرد: به نظر می‌رسد تنها در یک حالت می‌توان کشور را به شرایط عادی برگرداند و آن مقاومت و مقابله تمام عیار مردم افغانستان در برابر طالبان است.

این کارشناس مسائل بین‌الملل اضافه کرد: طالبان در ۲ سال اخیر دولت‌مردان افغانستان، آمریکایی‌ها و دیگران را فریب دادند. آنها در لباس مذاکرات تلاش کردند تا زمان بخرند و در این زمان زندانیان خود را آزاد و قیل آزادی زندانیان خود را تجهیز کنند و در خفا دست به دست هم دادند و با سازماندهی نیروها در ابعاد گسترده زمینه‌های لازم را برای عملیات نظامی در افغانستان فراهم کردند.

یزدان پناه گفت: چیزی که مسلم است موضع طالبان هرگز این نیست تا به واسطه دیپلماسی و گفت و گو در افغانستان به فرآیند صلح بپیوندند. طالبان

همه چیز را در سلاح و خشونت می‌بیند و اگر بر افغانستان سلطه پیدا کند باید شاهد روزهای تیره و تاری در این کشور باشیم.